

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre *for* Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

Trawsnewid Addysg Gyda'n Gilydd Transforming Teaching Together

Dyfnhau Arfer

ECAD5018

CHWARAE

Partneriaeth Dysgu Proffesiynol **Yr Athrofa**
Yr Athrofa Professional Learning Partnership

CHWARAE

- Mae Chwarae yn Sail i Ddysgu – mae'n ffenomen gymhleth sy'n cynnwys prosesau meddyliol uwch o wybyddiaeth, ewyllys ac emosiwn.
- Mae ymchwil yn sefydlu perthnasoedd rhwng chwarae a datblygiad plant mewn sawl maes, gan gynnwys iaith (Toub et al. 2016), swyddogaethau gweithredol (Tominey & McClelland 2011), mathemateg a sgiliau gofodol (Fisher et al. 2013), meddwl gwyddonol (Schulz & Bonawitz 2007) , a datblygiad cymdeithasol ac emosiynol (Dore, Smith, & Lillard 2015) .
- Mae gwyddoniaeth dysgu wedi nodi pedwar cynhwysyn allweddol dysgu llwyddiannus: mae dysgu yn digwydd orau pan fydd plant yn feddyliol egniol (nid goddefol), yn ymgysylltu (nid yn tynnu sylw), yn gymdeithasol ryngweithiol (gyda chyfoedion neu oedolion), ac yn adeiladu cysylltiadau ystyrlon â'u bywydau (Hirsh-Pasek et al. 2015) .

CCHUP

- *Erthygl 31 o* [CCUHP – Children's Commissioner for Wales](#)
- 1. Mae Partïon Gwladwriaethau yn cydnabod hawl y plentyn i orffwys a hamdden, i gymryd rhan mewn gweithgareddau chwarae a hamdden sy'n briodol i oedran y plentyn ac i gymryd rhan yn rhydd mewn bywyd diwylliannol a'r celfyddydau.
- 2. Bydd Partïon Gwladwriaethau yn parchu ac yn hyrwyddo hawl y plentyn i gymryd rhan lawn mewn bywyd diwylliannol ac artistig a byddant yn annog darparu cyfleoedd priodol a chyfartal ar gyfer gweithgareddau diwylliannol, artistig, hamdden a hamdden.

<https://youtu.be/5tjRPWPhIfA>

Gwahanol fathau o chwarae

Chwarae Cydio

Chwarae a Symudiad y Corff

Chwarae Gwrthrych

Chwarae Cymdeithasol

Chwarae Dychmygus ac Esgus

Adrodd Straeon a Chwarae Naratif

Chwarae Creadigol

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Cyd-fynd â'r chwarae

<https://youtu.be/Yn8j4XRxSck>

Sylw ymatebol rhwng rhiant a phlentyn

Pan fydd baban yn gwneud cyswllt llygad â'i fam, mae pob un yn profi ymchwydd digymell o emosiwn (llawenydd). Mae'r babi yn ymateb gyda gwên hyfryd y fam gyda'i gwên ei hun a lleisiau rhythmig (siarad babi). Dyma sylfaen y sefyllfa. Mae'n hysbys, trwy EEG a thechnolegau delweddu eraill, bod y cortecs ymennydd dde, sy'n trefnu rheolaeth emosiynol yn cael ei "gytioni" mewn baban a mam.

I ni fel ymarferwyr mae'r pwysigrwydd yn gorwedd yn y cysylltiad a wnawn gyda'n myfyriwr a rhwng ein gilydd. Dyma'r dangosydd uchaf o lwyddiant

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Chwarae a symudiad y corff

Mae symudiad sy'n cael ei yrru gan chwarae o neidio a symud yn dysgu disgrychiant yn ogystal â'i gorff. Ac mae'n goleuo'r ymennydd ac yn meithrin dysgu. Mae gan arloesedd, hyblygrwydd, addasadwyedd, gwytnwch, eu gwreiddiau mewn symudiad.

<https://youtu.be/LqCn6NfuSmg>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Chwarae gwrthrychau

Yn annog ein sgiliau datrys problemau,
archwilio

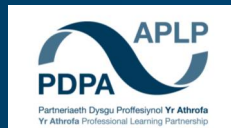

<https://youtu.be/B6Wqqll5g3A>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Chwarae cymdeithasol

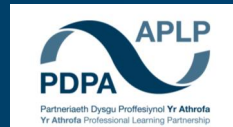
Yn cael ei ystyried fel sylfaen
rhyngweithio cymdeithasol ac
yn ddangosydd ardderchog o'n
llwyddiant yn y dyfodol

<https://youtu.be/l05mzSyqQEk>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Chwarae dychmygus ac esgus

Y gallu i greu eu synnwyr meddwl eu hunain, cynrychioli a gweithio gydag eraill yn gydweithredol, dyma'r "Chwarae" a drafododd Vygotsky yn ei gorff o waith

<https://youtu.be/UP4DVw3-xOk>

Adrodd straeon a chwarae naratif

Y ffordd y mae plant yn deall y byd

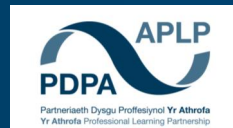

<https://youtu.be/xlg052EKMtk>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Chwarae creadigol

Rhagori ar fywyd bob dydd
cyffredin, cynhyrchu syniadau
newydd

<https://youtu.be/mYBhgUnpQmE>

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Pam mae Chwarae yn Arwyddocaol i ni mewn Addysg Gorfforol?

- Mae ymddygiad creadigol yn dueddiad hynod werthfawr ym mywyd bob dydd (Runco, 2014), yn ogystal ag mewn perfformiad chwaraeon (Memmert, 2015b).
- Mae'n ymddangos bod chwaraewyr creadigol yn gwneud y gwahaniaeth, wrth iddynt ddod â'r anrhagweladwy i mewn i'r gêm ac amharu ar y gwrthwynebwyr ([Memmert, 2013](#), [2015a](#)).

[View – Hwb](#) Dysgu proffesiynol hunan gyfeiriedig

Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Yr Athrofa
Centre for Education
Addysg i Gymru | Education for Wales

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau
Transforming Education, Transforming Lives

Tasg Gyfeiriedig

Cwestiynau Allweddol:

- Archwiliwch gwahanol fathau o chwarae o ddysgu sylfaenol i ddiwedd blwyddyn 6. [Mudiad Meithrin The Power of Play Kym Scott on Vimeo](#) (Cyfrinair 2012) for a Module on 'The Power of Play'.

Cyfeiriadau

- Bassok, D., Latham, S., & Rorem, A. (2016). *Is Kindergarten the New First Grade?* American Educational Research Association, 1(4), 1–31.[Google Scholar](#)
- Brooks, D. (2011). *The Social Animal: A Story of How Success Happens*. New York: Random House.[Google Scholar](#)
- Brown, S. (2009). *Play. How it Shapes the Brain, Opens the Imagination and Invigorates the Soul*. New York: Avery.[Google Scholar](#)
- Butcher, C., Davies, C., & Highton, M. (2006). *Designing Learning: From Module Outline to Effective Teaching*. New York: Routledge.[CrossRefGoogle Scholar](#)
- Forench, F. (2006). *Exuberant Animal: The Power of Health, Play and Joyful Movement*. Bloomington, IN: Author House.[Google Scholar](#)
- Knowles, M. S. (1984). *Andragogy in Action: Applying the Principles of Adult Learning*. San Francisco: Jossey-Bass.[Google Scholar](#)
- Pica, R. (2006). *Running Start: How Play, Physical Activity and Free Time Create a Successful Child*. New York: Marlowe & Company.[Google Scholar](#)
- Pritchard, A. (2009). *Ways of Learning: Learning Theories and Learning Styles in the Classroom*. London: Routledge.[Google Scholar](#)
- Robinson, K. (2016). *Creative Schools: Revolutionising Education from the Ground Up*. London: Penguin.[Google Scholar](#)
- Runco, M. (2014). *Creativity: Theories and Themes: Research Development and Practice* (2nd ed.). London: Elsevier.[Google Scholar](#)
- Schoore, A.N. (2000c). *The self-organization of the right brain and the neurobiology of emotional development*. In M.D. Lewis & I. Granic (Eds.), *Emotion, Development, and Self-Organization*, (pp. 155-185). New York: Cambridge University Press.
- Toohey, S. (2002). *Designing Courses in Higher Education*. Buckingham: Society for Research into Higher Education & Open University Press.[Google Scholar](#)